

Velmi dobrá je spolupráce magistrátu s podnikatelským sektorem,

říká v rozhovoru pro CzechIndustry Mgr. Jan Mareš, primátor statutárního města Chomutov

Pane primátore, Chomutov získal pro magistrát i město prestižní titul Excelentní organizace v programu Národní ceny kvality České republiky, k čemuž Vám blahopřejeme. Toto ocenění však nespadlo takřikajíc z nebe, ale je výsledkem mnohaleté usilovné práce. Co vše pro to bylo třeba udělat a jak Vy osobně ho vnímáte?

Když jsem před třemi lety nastoupil do funkce, tak jsem si kromě jiného dal za cíl najít společnou řeč se zaměstnanci magistrátu, protože zastávám názor, že pokud není souhra politika s úředníky, tak to k ničemu nepovede. Navíc se nám podařilo navázat na to, co bylo na magistrátu zahájeno před deseti lety, kdy se zapojil do sebehodnocení v systému CAF. Jedná se o značku kvality managementu. Problematiku jsme prohlubovali a dali si do vínku další cíle jako je vytvoření bezbariérového úřadu, usnadnění přístupu podnikatelů k vydávaným rozhodnutím, lepší komunikace s občany a podobně. Prohloubili jsme věci, které se týkají benchmarkingu a získávání informací odjinud. Podařilo se nám snížit byrokracii, máme jedno kontaktní místo pro podnikatele i občany, v němž jsou spojeny úřady stavební, živnostenský a životního prostředí. Takže po úřadech už nepobíhá žadatel, ale příslušný formulář. Dvakrát jsme získali stříbrnou cenu. Rozhodli jsme se proto, že zpracujeme sebehodnocení v rámci národní ceny excellence. A uspěli jsme.

A jak to osobně vnímáte? Především jsem poděkoval lidem, bez nichž by nebylo možné toho dosáhnout. Znamená to, že jsme se dostali mezi VIP organizace, které mají dobře nastavený systém, aby byl vstřícný ke klientům. Na jedné straně je to ocenění, které potěší, na druhé je to výzva k tomu, abychom proklient-ský přístup dále rozvíjeli a zlepšovali.

Z vašich slov vyplývá, že v nastoupené cestě budete pokračovat a to znamená další práci a lepší služby pro občany města. V této souvislosti se nabízí otázka: jaká je vize dalšího směřování magistrátu?

Už jsem o tom částečně hovořil v předcházející odpovědi. Když to shrnu, tak chceme být moderní, otevřený, přívětivý a zákaznický orientovaný úřadem opírajícím se o všestranně vzdělané a vnitřně motivované zaměstnance, kteří se ztotožňují se strategií magistrátu. Tedy respektovanou institucí, která bude efektivně a profesionálně vykonávat veřejnou správu vstřícnou občanům. Aby nás klient vnímal jako partnera, se kterým spolupracuje na společné věci, jako profesionální a respektovanou organizaci.

Chcete tedy eliminovat byrokracii?

Zde bychom mohli začít filozofovat nad tím, co je a není byrokracie? Bohužel, v našem státě je slovo byrokracie dosti zprofanované a zahrnuje se do ní vše, co je spojeno s úřady. Mnohdy přitom neprávem. Vždy bude potřeba vyplnit nějaký formulář, podat žádost a podobně. Někdy se však stává, že papírování je příliš, takže žadatel má pocit, že dochází k bu-

zeraci. Za důležité proto považuji pracovat se zaměstnanci, aby byli motivováni ke své práci, snažili se ji vykonávat co neefektivněji. A také aby nepropadali skepsi, když se něco nedaří, když klient není spokojen se službami. To je normální, nikdy se takřikajíc nezavděčíme všem. I když se snažíme co nejvíce zjednodušit vyřizování nejrůznějších žádostí, kroky a postupy, které nám ukládá zákon, prostě obejít nemůžeme.

Můžete nám představit Chomutov, co je pro něj charakteristické dnes?

Odpověď na tuto otázku vždy začínám tím, že Chomutov má tři nej z pohledu regionu, ale i státu. Za prvé, máme rozlohou největší zoologickou zahradu v České republice, dále máme jediné Kamencové jezero ve světě a konečně máme krásné přírodní okolí, které je dáno tím, že město leží v předhůří Krušných hor. Konkrétně se jedná o Bezručovo údolí, které je nejdelším a nejhlubším údolím Krušnohoří a je spojnicí našeho města s horami ve smyslu turistiky, zimních sportů a podobně.

Navíc je ve městě řada kulturních památek, které se datují až do počátku 13. století. Chomutov má své historické centrum, má svou památkovou rezervaci. Z tohoto pohledu je i turisticky atraktivní, bohužel, málo se o tom ví. Stále totiž převládá názor, setkal jsem se s ním často na Moravě, že naše město jsou jen elektrárny, doly a průmysl. Jsem proto rád, že v roce 2012 jsme u nás měli setkání hornických a hutnických měst z České republiky, ale byli tady i Slováci, Poláci a Němci. Všichni odjížděli s pocitem, že tomu tak není, že tento region není krajem prachu a dýmu, ale jsou tady historické památky a zeleň.

Dodal bych ještě, že v průběhu roku pořádáme na úrovni magistrátu mnoho aktivit pro občany. Je to například čtrnáct akcí pro rodiny – Chomutovské rodinné zápolení, Chomutovské Vánoce a řada dalších. Více se o nich lze dozvědět na našich internetových stránkách.

Takže už to není město prachu a smogu, jak ho máme v paměti z minulých dob?

Určitě ne. Koneckonců statistiky o smogové situaci a prašnosti v České republice hovoří samy za sebe. Město se změnilo nejen v historickém centru, ale i charakterem sídlišť. Změnil se jejich vzhled, byly modernizovány. Došlo k revitalizaci parkovacích ploch a veřejných prostranství. Za téměř dvě miliardy korun jsme vystavěli nové sportovní a kulturní centrum. Město se skutečně mění, doby kdy bylo spojováno s přívlastkem „špinavé“ patří minulosti.

Máte zpracovanou strategii rozvoje města. Můžete nám ji představit?

Ano, máme, a to do roku 2020. Nyní připravujeme její aktualizaci, abychom ji přiblížili novým podmínkám evropských dotací. Bude sloužit ke stanovení hlavních rozvojových směrů města v oblastech životního prostředí, dopravy, sociálních služeb, kultury a dalších. Naším zájmem je zapojit veřejnost do tvorby rozvojové strategie. Proto v prosinci proběhne dotazníkové šetření, jehož smyslem je zjištění názorů, připomínek a podnětů občanů k budoucímu rozvoji města.

Pokud jde o stávající strategii, tak obsahuje například to, aby se Chomutov stal hospodářsky vyspělým městem s dostatkem pracovních příležitostí a optimální strukturou průmyslu zaměřenou na terciérní a kvartérní sféru a průmysl tvořící vysokou přidanou hodnotu a minimální ekologickou zátěž; městem s vyřešeným vnitřním dopravním systémem preferujícím způsobem dopravy šetrné k životnímu prostředí a zdraví lidí, s vnějším napojením rychlostní komunikací na Prahu a kapacitními komunikacemi na Chemnitz, Liberec a Cheb, kvalitními místními komunikacemi, s dostatkem parkovacích míst a s bezbariérovými přístupy k objektům a zařízením; městem bezpečným a čistým, s dostatkem veřejné zeleně a se zajištěným přístupem do přírodních lokalit pro všechny věkové kategorie; vzdělanostním centrem regionu poskytujícím předškolní, základní, střední i vysokoškolské stupně vzdělávání; kulturním, sportovním a společenským centrem regionu s hustou sítí kulturních, sportovních a volnočasových zařízení (městským divadlem, zimním stadionem, městskými lázněmi ad.) nabízejících širokou škálu aktivit pro profesionální a amatérské sportovce a veřejnost všech věkových kategorií a zájmů; městem s kvalitní a dostupnou sociální a zdravotní péčí; turisticky atraktivním místem těžícím z výhodné geografické polohy; statutárním městem vykonávajícím správu s využitím nejmodernějších informačních technologií a metod řízení, vybaveným integrovaným informačním systémem... a tak bych mohl pokračovat.

Podle každoročního srovnávacího výzkumu Město pro byznys, který vyhodnocuje podnikatelské prostředí obcí s rozšířenou působností, dosahujete dobrých výsledků i v této oblasti. Co jste udělali a co ještě třeba podle

Vás udělat pro to, aby byl Chomutov pro investory přitažlivý?

Jsem rád, že existuje tento výzkum. Nicméně ze svého pohledu musím říci, že mi to občas připadá, že se srovnávají neporovnatelné parametry. Týká se to například kritéria dostupnosti k dálnicím, kdy jsou některá města řečeno sportovní terminologií handicapována. Chomutov z tohoto hodnocení vychází velmi dobře, není to ovšem jen naše zásluha, protože se hodnotí prvky i ostatních organizací a orgánů na území města.

Význam letošního šestého ročníku deklarovalo samotné motto: Radnice s podnikateli na jedné lodi. Celý srovnávací výzkum se zabývá vzájemnou interakcí mezi městy a podnikatelskými subjekty. Firmy nejenže zaměstnávají občany konkrétních měst, ale s radnicemi spolupracují a leckdy je významně podporují. Města mohou vstřícnou komunikací s podnikateli upevnit vzájemné vztahy, pomoci v prezentaci, ale také pomoci při vyřizování úřední agendy. Chomutov je právě úzkou města, které trvale usnadňuje a zkracuje podnikatelům i občanům cestu na úřad. Sloučení živnostenského, stavebního úřadu a životního prostředí do takzvaného Podnikatelského centra, jak jsem o tom hovořil, je jedním z počínů. Možnosti použití rychlé elektronické komunikace, objednání na úřad, široké úřední hodiny, či vyrozumění o vyřízení požadavku tyto nadstandardní služby jen dokresluje.

Chomutovský magistrát proto pravidelně sbírá ocenění za vstřícný přístup a odstraňování zbytečné byrokracie. Máme například dlouhodobě zavedený objednávkový systém na správné a dopravní činnosti, abychom podpořili turistický ruch, tak nechceme platit poplatky za předzahrádky, podporujeme zlepšení dopravní obslužnosti, snažíme se vyjit vstřícně firmám při zajištění odpovídajícího bydlení pro jejich management a tak dále.

Z evropských dotací jsme například vybudovali zmíněné sportovní a kulturní centrum a do konce roku 2015 proinvestujeme přes 150 milionů korun na zateplení bytových domů a při úpravách sídlišť, v součtu včetně zateplení škol se celková částka bude blížit ke 200 milionům korun. Zdůraznil bych ještě, že evropské dotace nám významně pomáhají zlepšit kvalitu života obyvatel našeho města.

Jste v čele města zhruba tři roky, daří se Vám naplňovat plány, s nimiž jste do této pozice nastupoval?

Když jsem nastupoval do funkce, tak jsem řekl, že mám tři pilíře, které bych chtěl zvládnout. Prvním jsou evropské dotace, evropské projekty, tedy problematika ROP Severozápad, výstavba areálů, jejich uvedení do provozu a samotný provoz, druhým bylo udržet zdravé hospodaření města, tedy vyrovnaný rozpočet včetně vytváření rezerv a konečně zvládnout úřednický aparát. Magistrát zaměstnává řádově přes 200 osob a vytvořit se všemi seřávaným orchestrem není snadná záležitost. Podle mého se mi to daří – evropské projekty zvládneme, areály jsme otevřeli, máme jejich vysokou návštěvnost, což se týká zimního stadionu i plaveckého bazénu, naše nové kino je vybaveno nejmodernější projekcí, jeho návštěvností a atraktivitou jsme se dostali mezi deset nejlepších v republice. Za významné považuji to, že máme ve městě relativní klid, pro občany se nám daří vytvářet zájem pro různé

volnočasové aktivity. V prosinci například probíhaly vánoční trhy, prakticky každý den od prvního adventu byl v jejich rámci od patnácti do devatenácti hodin kulturní program.

Velmi dobrá je spolupráce magistrátu s podnikatelským sektorem jako celkem, ale i významnými firmami, které u nás působí, ať už se jedná o Severočeské doly, Sandvik Chomutov a další.

Určité problémy máme v poslední době v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti. Ve městě narostl počet takzvaných nepřizpůsobivých občanů, kteří se sestěhovávají do určitých objektů a svým chováním narušují veřejný pořádek. Nechci říci, že by se nám to nedařilo zvládnout, nicméně je to určitá kaňka na rukopisu města. Občan, který si řádně plní své povinnosti, tak toto vnímá dosti negativně. Na řešení této problematiky musíme ještě zapracovat. Druhou věcí, na které musíme pracovat, je změna pohledu na naše město, jak už jsme o tom hovořili. Tedy, aby byl Chomutov vnímán tak, jaký skutečně je a ne z pohledu, který se datuje před rokem 1989.

Město Chomutov leží v oblasti severočeské uhelné pánve, což bezpochyby ovlivňuje život v celém regionu a přináší to klady i záporny, které především?

Jak už to v životě bývá, na každé věci nalezneme klady i záporny, podobně je tomu s dopady těžby uhlí na kraj. Když bychom dali na mísku vah pozitivita a negativita, tak to kladné stále více převažuje. Pozitivní je těžba uhlí a s ní související následné procesy z hlediska zaměstnanosti, na druhé straně to do určité míry předurčuje složení obyvatel. Výrazný posun vpřed byl udělán z hlediska životního prostředí, ať už se to týká odsíření elektráren, snížení prašnosti. Zde bych připomenul podepsání deklarace Stop prach v roce 2010, která definuje společné kroky obcí, státu a Severočeských dolů při řešení problému znečištěného ovzduší. Daří se významně likvidovat následky těžby a tam, kde byla ukončena, se krajina postupně mění v oázy zeleně, v místech rekultivace vznikají sady, vinice, rekreační oblasti.

Pokud jde o Chomutov, tak máme se Severočeskými doly podepsanou smlouvu o spolupráci, která v sobě kromě dalšího zahrnuje to, že se vzájemně informujeme o svých záměrech, podílíme se na propagaci města, pořádáme společné akce. Nejde tedy a priori o finanční záležitost, ale skutečnost, že se jedná o významného zaměstnavatele, kdy část jeho zaměstnanců, ale i zaměstnanců firem, které jsou na SD navázány nebo působí v oblasti energetiky, žije v našem městě a společnost má zájem přispívat k vytváření příznivých podmínek pro jejich život. Je to i prestiž, že jsme spojováni s významnou uhelnou společností nejen v České republice, ale i v Evropě.

Bouřlivé diskuse se v posledním období vedou ohledně takzvaného prolomení územních limitů na těžbu uhlí. Jaká je v této souvislosti podle Vás budoucnost těžby uhlí a tím i energetiky na severu Čech?

Chomutov leží v lokalitě, kde je tato problematika řešena přibližně do roku 2034, teprve poté by se těžba měla dostat za územní ekologické limity. Pevně věřím, že tato otázka bude vyřešena podstatně dříve. Osobně to vnímám tak, že moderní technologie snižují spotřebu uhlí při výrobě elektřiny a tepla, takže tím se

posunuje i doba vyčerpání zásob uhlí. Evidentní je, že z tohoto pohledu došlo ke zklidnění situace v regionu, myslím si však, že tuto otázku je třeba vyřešit, kdy by měly převládat věcné argumenty před emocemi. Chápu obyvatele obcí, kterých by se mělo posunutí limitů dotknout. Na druhé straně se uvádí, že jeden proputštěný horník na sebe váže dva až tři lidi v dalších sektorech, což může přinést obrovskou míru nezaměstnanosti do regionu a je otázka, čím bude nahrazena, pokud k tomuto výpadku dojde. Ze zkušeností v zahraničí vyplývá, že nikdo nikde zásoby uhlí neodepsal. Rozhodnutí, jak dále s limity, rozhodně není jednoduché, osobně se ale domnívám, že cesta k tomu, jak uhlí dotěžit, by se měla najít, protože bude potřeba.

Pokud jde o těžbu uhlí, tak bych rád řekl ještě toto. Stále se hovoří o tom, že vyvážíme velké množství elektrické energie vyrobené z uhlí. Je na místě položit si otázku, zda není dobré, že tomu tak je. Je to komodita jako každá jiná a její export se děje s přidanou hodnotou. Navíc v elektrárnách se spaluje méněhodnotné uhlí, pro které bychom další uplatnění těžko hledali. Vyrábět potřebuje i elektrotechnický průmysl. Sice se hodně hovoří o úsporách energie, ale naše domácnosti stále ještě nejsou vybaveny elektrospotřebiči tak, jak je tomu v nejvyspělejších zemích a proto se dá právem očekávat růst její spotřeby, odborně řečeno, elektrizace energetické bilance. Tuto skutečnost nejlépe vystihuje přirovnání stále méně elektřiny na jedno užití, stále více užití s elektřinou...

Byl jste zvolen členem dozorčí rady společnosti ČEZ, myslíte si, že se Vám podaří hájit její zájmy a současně zájmy města a kraje?

Členem dozorčí rady společnosti ČEZ jsem se stal na základě doporučení Svazu měst a obcí ČR, kterého je Chomutov členem. Město mého se zájmy společnosti nekříží s cíli města, ale ani kraje. Koneckonců Severočeské doly jsou součástí Skupiny ČEZ. Role člena dozorčí rady je pro mne nová a budu se jí snažit plnit, jak nejlépe dovedu.

Jsem rád, že v dozorčí radě jsou i zástupci zaměstnanců, protože s nimi se dá hovořit o tom, co regiony potřebují.

Společné memorandum o spolupráci v programovacím období 2014+ se týká statutárních měst severních Čech, tedy Mostu, Ústí nad Labem, Teplic a Děčína. To by vám mělo otevřít dveře k prostředkům Evropské unie v následujícím období. V jakých oblastech by byly využity?

Dostali jsme se mezi šest takzvaných metropolitních oblastí, které budou dostávat integrované teritoriální investice. Takže naše oblast bude zapsaná do dohody o partnerství s Evropskou komisí na nové programovací období. Identifikovali jsme klíčové oblasti, na které je třeba se zaměřit, a to na udržitelnou dopravu, životní prostředí a sociální soudržnost ve smyslu vzdělávání a konkurenceschopnosti.

Je pravdou, že Chomutov jako město byl iniciátorem memoranda a aktivně se podílel na přípravách a definování základních pravidel využití fondů v dalších šesti letech. Přispělo k tomu i to, že jsme aktivní ve Svazu měst a obcí ČR a měli jsme informace takřka již z první ruky. ■